

ALIKHAN BOKEIKHAN UNIVERSITY

Қаралды
Академиялық сапа жөніндегі
Кеңестің отырысында
Хаттам № 1 20.02.2024 ж.

Бекітемін
Заң факультетінің
деканы
Каражанов М.Д.

ЖОСПАР

ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНАН КЕЙІНГІ БІЛІМНІҢ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН
ДАМУ

2024-2029 жылдарға арналған "Құқықтың өзекті мәселелері" - магистратураның
ғылыми-педагогикалық бағыты, "Құқықтану" - магистратураның бейіндік бағыты,
"Қазақстан құқығын дамытудың заманауи тенденциялары"- докторантура

"Азаматтық-құқықтық пәндер"
кафедрасының кеңейтілген
отырысында қаралды
Хаттама № «5» 24.01.24
Кафедра меңгерушісі:
Ибрагимова Ф. Г.
_____ қолы

Семей 2024

Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің "Құқықтың өзекті мәселелері" - магистратураның ғылыми-педагогикалық бағыты, "Құқықтану" - магистратураның бейіндік бағыты, "Қазақстан құқығын дамытудың заманауи тенденциялары" - ALIKHAN BOKEIKHAN UNIVERSITY 2024-2029 жылдарға арналған докторантура заң факультетінің сапасы жөніндегі академиялық кеңестің отырысында қабылданды, 2024 жылғы 20 ақпандағы №1 хаттама және жоғары оқу орнынан кейінгі білім ALIKHAN BOKEIKHAN UNIVERSITY білім беру бағдарламаларын дамытудың стратегиялық жоспарының редакцияланған нұсқасы болып табылады

№	Мазмұны Бөлім атауы	бет.
1.	Белгілер мен қысқартулар	4
2.	Жалпы ережелер	5
3.	Ағымдағы жағдайды және еңбек нарығы мен білім беру қызметтерінің даму тенденциясын талдау	6
4.	ЖООКБББ дамыту жоспарының бағыттары, мақсаты, міндеттері, күтілетін нәтижелері, нысаналы индикаторлары, іске асыру жөніндегі іс-шаралар	12
5.	ББ даму жоспарын іске асыру тетіктері	17
6.	Тәуекелдерді басқару	18
7.	Стратегиялық жоспар бағыттарын қаржылық қамтамасыз ету	20

БЕЛГІЛЕР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР

ЖОО-жоғары оқу орны
АК-академиялық сапа кеңесі
ЗФ-заң факультеті
АВU- Alikhan Bokeikhan University
ҚР БҒМ-Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
ҒЗЖ-Ғылыми-зерттеу жұмысы
ЖООКБҒО-жоғары оқу орнынан кейінгі білім және ғылым орталығы
"Құқық"мамандықтар тобы бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің
білім беру бағдарламалары бойынша ББ
ПОҚ-профессорлық-оқытушылық құрам
ОӘК-оқу-әдістемелік кеңес
ҒК - ғылыми кеңес

1. Жалпы ережелер

7M04208 - құқықтың өзекті мәселелері", "7M04219 – Құқықтану", "8D01602 – "Қазақстандық құқықты дамытудың заманауи тенденциялары" білім беру бағдарламалары - докторантура, құқық мамандықтары топтары (бұдан әрі ЖООКБББ) ALIKHAN BOKEIKHAN UNIVERSITY-де білім беру қызметтерін табысты жұмыс істейді және көрсетеді, магистратура бағдарламасы 2009 жылдан бастап, № 0064053, докторантура бағдарламасы 2010 жылғы лицензия № 0064053, Атамекен рейтингіндегі позициялар (2020 ж) - 62 жоғары оқу орнынан 28 орын (https://atameken.kz/ru/university_ratings?year=2020&)

ЖООКБББ дамыту жоспары "Қазақстан – 2050" Стратегиясында, "Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспарында", Қазақстан Республикасында жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасында және мемлекеттің білім беру саясатында айқындалған ұлттық даму басымдықтарына сәйкес әзірленді:

- мамандарға ұлттық еңбек нарығының ағымдағы және перспективалық қажеттіліктерін барынша қанағаттандыру, сондай-ақ оқыту технологияларын жаңғырту;
- мемлекеттің, мүдделі тұлғалардың және білім алушылардың сапалы білім беру қызметтеріне қажеттілігін қанағаттандыру.

ЖООКБББ мақсаттарын қалыптастыру кезінде сыртқы және ішкі әлеуметтік-саяси ортаның өзгеретін жағдайлары, құқықтық реформалар және білім беру саласындағы Қазақстанның Нормативтік-құқықтық базасындағы өзгерістер ескеріледі:

ЖООКБББ дамыту жоспары 2024 – 2029 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН АҒУ стратегиялық даму жоспарына негізделген, мұнда негізгі түйінді фактор өңірдің индустриялық - инновациялық дамуына бағдарланған, сондай – ақ мемлекет пен қоғамның прогрессивті ғылыми, әлеуметтік-құқықтық, адамгершілік және мәдени дамуына бағытталған жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар бәсекеге қабілетті заң кадрларын даярлау сапасын қамтамасыз ету басымдықтарын айқындау болып табылады, университеттің сапа саясатының миссиясына, мақсаттарына сәйкес келеді.

ЖООКБББ стратегиясын әзірлеушілер: з.ғ. к. Қайшатаева А.К., з.ғ. к. Ибрагимова Ф.Г, заң ғылымдарының магистрі Е. М. Айтқазин, Абай облысы прокуратурасының жедел-ізвестіру, қарсы барлау қызметінің және жасырын тергеу әрекеттерінің заңдылығын қадағалау басқармасының бастығы – Қалиасқаров М.Т, Абай облысының полиция департаментінің тергеу басқармасының бастығы - Әділбаев С. М., 3 курс докторанты - Қамбаров А. К., 2 курс магистранты - Захаревич Т., 3 курс студенті - Қыдырмулла Д. Е.

ЖООКБББ 2024-2029 жылдарға арналған Даму стратегиясы негізделетін негізгі нормативтік актілер мен бағдарламалық құжаттар:

1. 30.08.1995 жылғы ҚР Конституциясы;
2. Қазақстан Республикасында жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 қаулысымен бекітілген;
3. Қазақстан Республикасының Президенті Қ.К.Тоқаевтың 2023 жылғы 1 қыркүйектегі "Әділ Қазақстанның экономикалық бағыты" атты Қазақстан халқына Жолдауы;
4. "Білім туралы" Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы;
5. "Ғылым туралы" Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 18 ақпандағы № 407-IV Заңы;
6. 2015 жылғы 31 қазандағы № 381-V ҚРЗ" ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру туралы " Қазақстан Республикасының Заңы;
7. ҚР БҒМ 2011.04.20 № 152 бекіткен Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидалары, 2018.10.12 № 563 өзгертулер мен толықтырулармен;

8. Қызметтің үлгілік қағидалары

ЖООКБББ негізгі стратегиялық мақсаттары

ABU жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларының академиялық артықшылығына қол жеткізу үшін негізгі стратегиялық мақсаттар қойылады:

- әлемнің жетекші университеттерінің рейтингтеріне қатысу;
- ірі бизнеске бағдарлану және бірінші дәрежелі ғылым орталықтарын құру және ҒЗТҚЖ қаржыландыру;
- үздіксіз білім беру жүйесін құру және білім беру ұйымдарынан тыс алынған оқыту нәтижелерін тану;
- еңбек нарығының қажеттіліктеріне, оның ішінде болашаққа кадрлар даярлау және жаңа білімді сіңіру-озық кадрлармен қамтамасыз ету моделі;
- инклюзивті білім беру үшін жағдай жасау, ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың жеке білім беру траекториясын дамыту. Қажетті ресурстарды ұсынуға және денсаулық жағдайына байланысты мүмкіндіктері шектеулі ғана емес, сонымен қатар әлеуметтік-экономикалық мәртебеге, гендерге, оқыту тіліне (шетелдік) байланысты білім алушыларды қолдауға бағытталған инклюзивті білім беруді қамтамасыз ету;
- факультетте қолайлы әлеуметтік-психологиялық ахуалды құру және білім алушыларға психологиялық қолдау көрсету, психологиялық қызметті, сондай-ақ бірінші кезекте білім алушылардың мүдделері мен қажеттіліктерін ескеретін физикалық және виртуалды кеңістікті құру.

2. Ағымдағы жағдайды және еңбек нарығы мен білім беру қызметтерінің даму тенденциясын талдау.

Бағыт 1. Білім беру қызметі

Қазақстан Республикасында жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесіне қанағаттану деңгейі 2022 жылы – 70% - құрады.

Аймақтың жетекші ғылыми-білім беру орталығы ретінде ABU-ның жоғары мәртебесін университеттің "арта" білім беру сапасын аккредиттеу және рейтингі жөніндегі Тәуелсіз агенттігінің Институционалдық аккредиттеуі растайды-27.05.21 ж.

ЖЖОКББ-ның академиялық және басқарушылық дербестігін кеңейту туралы Қазақстан Республикасының Заңын қабылдау оларға еңбек нарығының сұраныстарын ескере отырып, білім беру бағдарламаларын дербес әзірлеуге құқық берді.

Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің негізгі трендтері массификация, университеттер мен бизнестің мемлекетпен өзара іс-қимылы (үштік спираль), цифрландыру, интернационалдандыру, академиялық артықшылық бастамалары, университеттердің білім беру қызметтері мен ғылыми зерттеулерінің сапасына қойылатын талаптарды арттыру, қоғамға қызмет етуге бағдарлану, университеттердің корпоративтік басқаруы мен академиялық еркіндігін дамыту болып табылады.

2022-2023 оқу жылында ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің Бірыңғай жоғары білім беру платформасы білім беру бағдарламаларының тізіліміне "Құқық"мамандықтар тобы бойынша магистратура мен докторантураның барлық білім беру бағдарламалары жаңартылды / әзірленді және енгізілді.

Білім беру бағдарламалары компетенттік тәсіл шеңберінде студенттерге бағытталған оқыту технологияларын ескере отырып әзірленді.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2019 жылғы 2 шілдедегі №520 бұйрығымен ALIKHAN BOKEIKHAN University-де "6D030100 Құқықтану" мамандығы бойынша философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор ғылыми дәрежесін алу үшін диссертацияларды қорғау жөніндегі диссертациялық Кеңес ашылды, бұл білім беру процесінің тұжырымдамасы мен кәсіби даярлықтың үздіксіздігіне бағдарлануын растайды.

2022 жылы магистратура түлектерін жұмысқа орналастырудың жалпы пайызы - 83 %, оның ішінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша білім алушылар - 100 %, докторантура-100% құрады.

2023 жылы магистратура түлектерін жұмысқа орналастырудың жалпы пайызы – 68%, докторантура-100% құрады.

Түлектерді жұмысқа орналастыру мәселелерін шешу үшін АВU-да "Мансап орталығы" бөлімі жұмыс істейді, университеттің "түлектер" бөлімінің сайтында түлектерге арналған бос орындар туралы пайдалы ақпарат, жұмысқа орналастыру бойынша ұсыныстар және т. б. орналастырылған.

Сонымен қатар, соңғы жылдары түлектердің жұмысқа орналасу көрсеткіштерін талдау ЖООКБББ білім алушыларының кәсіби бейімделуін арттыру үшін:

- ел және өңір экономикасы талап ететін инновациялық білім беру бағдарламаларын енгізу;

- білім беру бағдарламаларын тұрақты жаңарту және қосымша құзыреттерді қалыптастыру мақсатында Minor бағдарламаларын енгізу;

- университетте табысты жұмысқа орналасу дағдыларын, коммуникабельділік дағдыларын, командада жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру үшін қосымша курстар өткізу;

Негізгі мәселелерді талдау.

1) ЖООКБББ бойынша шетелдік білім алушылардың саны төмен;

2) шетелдік серіктес жоғары оқу орындарының сыртқы рецензияларының жеткіліксіз саны;

3) ПОҚ-ның шет тілдерін меңгеруінің әлсіз деңгейі;

4) инклюзивті біліммен толық қамтылмаған;

5) жоғары білім беру жүйесін өңірлік және салалық бөліністегі еңбек нарығының ағымдағы қажеттіліктерімен әлсіз үндестіру;

6) ЖОО-ның инфрақұрылымы мен зертханалық базасының жеткіліксіз дамуы.

7) әлеуетті шетелдік студенттер үшін Қазақстанның жоғары білім беру жүйесі туралы онлайн қолжетімділікте жүйеленген ақпараттың болмауы. Оценка основных внешних и внутренних факторов.

Сыртқы факторлар:

- білім беру бағдарламаларының мазмұнын анықтауда жоғары оқу орындарының академиялық еркіндігін кеңейту;

- негізгі major білім беру бағдарламасын игеру шеңберінде университет білім алушылары үшін қосымша minor білім беру бағдарламаларын енгізу мүмкіндігі;

- кәсіптік стандарттар мен кәсіптердің өңірлік карталарын ескере отырып, білім беру бағдарламаларын жаңарту;

- оқу процесіне ECTS қағидаттарын енгізу және академиялық еркіндікті кеңейту;

- жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының түлектерін қолдау үшін университеттерде " жаңарту " орталықтарын құру;

- уәкілетті органның кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық және өңірлік кеңестер туралы үлгілік ережені әзірлеуі;

- білім беру ұйымдарының базасында құзыреттілік орталықтарын құру тәртібін әзірлеу;

- бейресми білім беру нәтижелерін тану арқылы еңбек нарығына интеграциялануға мүмкіндік беру.

Ішкі факторлар:

- инклюзивті білім беру үшін жағдай жасау;

- факультеттің инфрақұрылымы мен зертханалық базасын дамыту;

- шет тілдерін меңгерген ПОҚ қоңырауларын арттыру;

- ПОҚ деңгейінің Ұлттық біліктілік жүйесіне сәйкестігі.

Бағыт 2. Ғылыми-зерттеу қызметі

Қазіргі ғылым қоғамда болып жатқан өзгерістерді ескереді. Олардың ішіндегі ең маңыздысы-қоғам жақында ақпараттық сипатқа ие болды. Осыдан қазіргі ғылымның даму нәтижелері шығады, олардың бірі ғалымдардың қоғам алдындағы әлеуметтік және моральдық жауапкершілігінің артуы болып табылады.

Университетте ғылыми-зерттеу және инновациялық жұмыс ҚР ғылыми қызметті реттеу саласындағы заңнамасына сәйкес, сондай-ақ университетте ғылыми жұмысты ұйымдастыру саласындағы университеттің жергілікті нормативтік құжаттары негізінде жүргізіледі.

Заң факультетінде: АБУ ҒЗЖ дамытудың перспективалық жоспары шеңберінде құқық саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізетін "Құқықтанудың өзекті мәселелері" ғылыми орталығы жұмыс істейді.

Кафедралар бойынша ғылыми зерттеу тақырыптары:

Қылмыстық-құқықтық пәндер кафедрасы: "қоғамның тұрақты дамуын цифрландыру жағдайында құқық қорғау және сот қызметін жаңғыртудың негізгі векторлары" (0122РКИ0186).

Азаматтық-құқықтық пәндер кафедрасы: "Қазақстан Республикасындағы медициналық сақтандыруды құқықтық реттеу "(0122РКИ0187)," Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау жүйесіндегі құқықтық жауапкершілік тетіктерінің тиімділігі: ұлттық басымдықтар және халықаралық стандарттар " (0123РК01053).

Шетелдік рейтингтік басылымдарда ЖООКБББ ПОҚ жариялау белсенділігінің айтарлықтай өсуі байқалады.

ХӘҚМ гранттық қаржыландыру шеңберінде жобалармен жұмыс жүзеге асырылады:

- Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау жүйесіндегі құқықтық жауапкершілік тетіктерінің тиімділігі: ұлттық басымдықтар және халықаралық стандарттар (іске асыру кезеңі 2023 - 2025 ж.)
- Қазақстан Республикасындағы цифрлық құқықтар? Цифрлық трансформация дәуірінде (жеке – құқықтық қатынастар жазықтығында) құқық субъектісінің мазмұнын кеңейтудің құқықтық тетіктерін әзірлеу (іске асыру кезеңі 2023 - 2025 ж.)

Университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы, ғылыми қызметкерлер, студенттер, магистранттар және докторанттар ЖООКБББ бойынша ғылыми-зерттеу жұмысының орындаушылары болып табылады.

Негізгі мәселелерді талдау.

Ғылыми зерттеулердің сапасын арттырудың, ғылыми қызмет нәтижелерін коммерцияландыру мүмкіндіктерін іздеу, ПОҚ мен білім алушылардың ғылыми белсенділігін арттыру, ғылыми-зерттеу қызметін ынталандыру мен колдаудың әртүрлі әдістерін әзірлеу бойынша жұмыстарды жүргізудің оң динамикасы кезінде мынадай проблемалар өзекті болып табылады:

- талантты жастарды және ғылымда жоғары білікті мамандарды тарту және ұстап қалу мәселесі сақталуда;

- халықаралық ғылыми кеңістікте ғылыми зерттеулердің нәтижелерін толыққанды ілгерілету үшін заманауи зерттеу дағдыларын меңгерудің жеткіліксіздігі, шет тілін меңгерудің жеткіліксіздігі;

- ЖОО-да ғылыми қызметті ынталандыру тетіктерін кеңейту кезінде, әсіресе бизнес, қаржы және экономиканың басқа да салаларымен салыстырғанда ғалымдардың еңбегіне ақы төлеудің жеткіліксіздігі байқалады;

- ғылыми нәтижелерді коммерцияландырудың жеткіліксіз әлеуеті.

- Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау

- Сыртқы факторлар:

- Экономика салаларында технологиялық бағдарлар мен басымдықтарды айқындау жүйесінің болмауы;
- Жариялау белсенділігінің төмен деңгейі;
- Әлсіз патенттік белсенділік;
- Бәсекеге қабілетсіз ғылыми Инфрақұрылым;
- Ғылым мен білімнің әлсіз интеграциясы;
- РНТД коммерцияландырудың төмен деңгейі;
- Ғылымның экономикаға қосқан үлесі төмен;

- Дәрежелі кадрлардың қартаюы;
- Ғылым мен салалық ғылыми зерттеулерді Бірыңғай орган үйлестірмейді;
- Ғылыми кадрларды даярлауға әсер ететін мемлекеттік нормалар мен стандарттарды тұрақты реформалау (дәрежелерді беруге қойылатын талаптарды үнемі өзгерту);
- PhD бағдарламалары бойынша білім алушылардың саны жоғары білім беру ұйымдарының дәрежелі кадрларға қажеттілігін өтемейді;
- Бизнес құрылымдар мен кәсіпорындардың даму мен ғылыми әзірлемелерге инвестиция салусыз тек қаржылық пайдаға деген жоғары қажеттілігі;
- Мемлекетте қазақстандық нарыққа мүдделі инвесторлар тарапынан қазақстандық ғылымды міндетті қолдаудың құқықтық тетіктерінің болмауы;

Ішкі факторлар:

- ғылым, білім және өндіріс арасындағы байланыстың жеткіліксіздігі, демек-ғылыми әзірлемелерді коммерцияландырудың жеткіліксіз көлемі;
- зерттеушілердің ғылыми деректер базасын ПОҚ жеткіліксіз пайдалануы;
- ғылыми зерттеулер нәтижелілігінің және университет ғалымдарының дәйексөздігінің жеткіліксіз деңгейі.

Аталған факторлар ғылыми экожүйенің жеке және мемлекеттік секторлардың тапсырыстарымен қамтамасыз етілмеген индустрия мен ұлттық міндеттердің нақты қажеттіліктерінен оқшаулануына әкелді. Зияткерлік меншік объектілеріне құқықтарды беруден, келісімшарттық зерттеулер жүргізуден, инновациялық жобаларды іске асырудан түсетін кірістер қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз етпейді және инфрақұрылым мен адами капиталға қайта инвестициялау үшін жеткіліксіз.

Нәтижесінде, мемлекеттік органдар, ғылыми қоғамдастық және ірі салалық кәсіпорындар сияқты инновациялық дамудың негізгі стейкхолдерлерінің қабылданатын шаралары мен жұмсалатын ресурстары синхрондалмаған, бұл әлемнің ең инновациялық елдерінде орын алатындай бірыңғай ғылыми-технологиялық платформаларды қалыптастыруға мүмкіндік бермейді.

Бағыт 3. Тәрбие қызметі

ББ басым міндеті жастардың өзін-өзі жүзеге асыруы үшін жағдай жасау және оның бәсекеге қабілеттілігін қалыптастыру кәсіби қызметті іске асыру процесінде жеке тұлғаның жүйе құраушы сипаты ретінде магистранттардың кәсіби ұтқырлығын дамыту болып табылады.

Білім алушылардың өзін-өзі басқаруы бүкіл ЖОО-ның басқару жүйесінің құрамдас бөлігі болып табылады және біздің контингенттің өмірін ұйымдастырудың маңызды функцияларын жүзеге асырады. ЖОО-да білім алушылардың өзін-өзі басқару қызметі "жастар комит жөніндегі комитет туралы ереже" жоғары оқу орнындағы нормативтік құжатқа сәйкес ұйымдастырылған.

Өзін-өзі басқару жүйесі "Enactus ABU" командасы, "Үркер" шығармашылық тобы, "Жас Заңгерлер Достастығы "қоғамдық қоры", "Abu КВН Одағы", "Эверест" пікірсайыс клубы, "Ақ ниет" қайырымдылық ұйымы, "Бизнес-инкубатор" сияқты ұйымдар арқылы жүзеге асырылады.

ЖООКБББ бойынша білім алушылардың үлесі: жалпы санынан қоғамдық пайдалы қызметке тартылғандар: 2021 ж.-32 %, 2022 ж. – 42%, 2023 ж. – 48%; спорт секцияларында, үйірмелерде және шығармашылық бірлестіктерде жұмыспен қамтылғандар: 2021 ж. – 45 %, 2022 ж. – 55%, 2023 ж. - 71%.

Білім алушыларға әлеуметтік-құқықтық қолдау көрсету мақсатында университетте "жас заңгерлер достастығы" қоғамдық қоры жұмыс істейді.

Білім алушыларды жан-жақты дамыту шеңберінде тәрбие қызметін ұйымдастыру тетіктерін одан әрі жаңғырту үшін мыналар үшін жағдай жасау қажет:

- университет білім алушылары үшін қауіпсіз және жайлы ортаны қамтамасыз ету;

-білім алушының зияткерлік, рухани-адамгершілік және дене дамуын қамтамасыз ету-әмбебап шығармашылық қабілеттерін дамыту, азаматтық жауапкершілікті, патриотизмді, құқықтық сананы, жастардың саяси мәдениетін, қоршаған ортаға құндылық қатынасын ынталандыру және дамыту;

-дарынды жастарды қолдау тетіктерін әзірлеу-халықаралық стандарттарға сәйкес келетін сапалы білім алу үшін жағдай жасау, жас таланттарды дамыту және қолдау, жастар бастамаларын қолдау;

Негізгі мәселелерді талдау.

- Республикалық қысқы және жазғы спорт олимпиадаларына нашар қатысу;
- ЖОО-ның студенттік ұйымдарында университет білім алушыларының жеткіліксіз қамтылуы. Оценка основных внешних и внутренних факторов.

Сыртқы факторлар:

- Ішкі саяси тұрақтылық;
- Тұрақты әлеуметтік-саяси даму;
- Әртүрлі деструктивті діни бірлестіктердің әсері;
- әлеуметтік маңызы бар жобаларды іске асыру, волонтерлік түрлерін кеңейту арқылы өңірлік республикалық деңгейдегі волонтерлік қозғалысты дамыту;
- студенттердің интеграцияланған әлеуметтік GPA енгізу.

Ішкі факторлар:

- ЖОО-ның жастар қоғамдық ұйымдарының республикалық, өңірлік, жергілікті деңгейлердегі мемлекеттік құрылымдармен бірлескен іс-қимыл жүйесі жолға қойылған;
- білім алушылардың өзін-өзі басқаруын кеңейту және оларды университет өмірінің барлық салаларына тарту негізінде шығармашылық бастамаларды жандандыру, білім алушылардың өзін-өзі жүзеге асыруы және өзін-өзі дамыту үшін жағдайлар жасалған;
- студенттік өзін-өзі басқару органдарын күшейту (жастар комит жөніндегі комитеттер, студенттік парламенттер, студенттік кеңестер және т.б.).

Бағыт 4. Халықаралық қызмет

ББ басшылығы жыл сайын халықаралық ынтымақтастық саласын кеңейтеді, студенттерді шетелдік жоғары оқу орындарында оқыту бойынша академиялық ұтқырлық бағдарламаларын іске асыру, сондай-ақ бірлескен білім беру бағдарламаларын дамыту үшін жаңа мүмкіндіктер іздейді.

Жыл сайын магистранттар, докторанттар және жас оқытушылар шетелдік ғылыми тағылымдамадан өтеді.

2023 жылы шетелдік жоғары оқу орындарымен 10 жаңа келісімге қол қойылды. ЖООКБББ қызметі шеңберінде жыл сайын шетелдік ғалымдарды, мамандарды, оның ішінде ЖОО топ-менеджментіне шақырады. Шетелдік мамандарды шақыру бюджеттік және бюджеттен тыс қаржыландыру негізінде жүзеге асырылады.

Білім беру бағдарламасын дамыту шеңберінде жыл сайын шетелдік ғалымдарды, мамандарды шақыру жүзеге асырылады.

Таяу шет елдердің жоғары оқу орындарымен бірлескен ғылыми зерттеулер туралы шарттар жасалды:

1) Ресей Федерациясының Новосибирск қаласындағы Сібір тұтыну кооперациясы университеті-қол қойылған күні: 01.12.2023 жыл, 5 жылға (2028 жылға дейін). Қолдану саласы: әкімшілік құқықтың өзекті мәселелері;

2) Ресей Федерациясының Новосибирск қаласындағы Сібір тұтыну кооперациясы университеті - қол қойылған күні: 12.12.2019 жыл, 5 жылға (2024 жылдың соңына дейін). Қолдану саласы: қылмысқа қарсы күрестің Қылмыстық, қылмыстық іс жүргізу, криминологиялық, криминалистикалық аспектілері;

3) "Сібір тұтыну кооперациясы университеті" Ресей Федерациясы Орталық Одағының автономды коммерциялық емес жоғары білім беру ұйымы (Новосибирск қ.,

Ресей Федерациясы) - қол қойылған күні: 12.12.2019 жыл, 5 жылға (2024 жылдың соңына дейін). Қолдану саласы: азаматтық және отбасылық заңнаманы дамытудың қазіргі тенденциялары: новеллалар, талдау және құқық қолдану практикасын қалыптастыру перспективалары.

2022-2024 жылдары университет Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінен бакалавриат және магистратура білім алушыларына арналған академиялық ұтқырлық бағдарламаларын іске асыруға гранттар алды. Осы бағдарламалар аясында 80-нен астам студенттер мен магистранттар еуропалық университеттерде семестр бойы білім алуға мүмкіндік алды.

Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау.

Сыртқы факторлар:

- елдегі және Еуразиялық кеңістіктегі саяси ахуалдың өзгеруі, жергілікті қақтығыстардың туындауы.
- ЖОО МД іске асыруды реттейтін Қазақстандағы нормативтік құқықтық базаны өзгерту;
- шетелдік серіктес университеттермен жжжкбұ қос дипломды және бірлескен білім беру бағдарламаларын дамыту;
- шетел азаматтарын оқытуға арналған стипендиялық бағдарламаны іске асыру;
- шетелдік студенттерге кеңес алу үшін алаңды ұйымдастыру мақсатында "Study in Kazakhstan" онлайн-порталын енгізу.

Ішкі факторлар:

- көптілді білім беру бағдарламасын іске асыру арқылы білім алушылардың және ПОҚ-ның тілдік құзыреттілігін арттыру;
- ЖОО-ның білім алушылардың академиялық ұтқырлығының халықаралық бағдарламалары мен жобаларына қатысуы, ұйымның әлеуетін арттыру (Эразмус жобалар), халықаралық гранттар бойынша оқыту мүмкіндігі;
- Халықаралық жобалар мен бағдарламаларды дамыту үшін басқа да бюджеттен тыс қаржыландыру көздерін тарту.

Бағыт 5. Ресурстық қамтамасыз ету

ЖООКБББ білім алушыларды оқыту және тәрбиелеу процесін ұйымдастыру үшін пайдаланылатын жеткілікті материалдық-техникалық, ақпараттық және кітапханалық ресурстарға ие. Материалдық-техникалық базаның болуы мен деңгейі үнемі жаңару мен жетілдіру процесінде. Тиімді білім беру инфрақұрылымын құру университеттің өз миссиясын сәтті орындауының қажетті шарты болып табылады.

Білім беру бағдарламасын іске асыру мақсатында келесі зертханалар жұмыс істейді:

1) Сот зертханасы

Сот зертханасы 3 оқу аудиториясынан тұрады: №1 Аудитория саусақ ізі, трасология, баллистика бойынша сабақтар өткізуге арналған; № 2 Аудитория арнайы техника бойынша сабақтар өткізуге, оқиға орнын тексеруге, жекелеген тергеу әрекеттеріне арналған; №3 Аудитория құжаттарды техникалық зерттеу бойынша сабақтар өткізуге арналған және т. б.

2) криминалистикалық зертхана.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеру зертханасында 4 оқу аудиториясы бар: №1 аудитория оқу бейнефильмдерін және оқыту бағдарламаларын көруге арналған; №2 аудитория трасология, баллистика бойынша сабақтар өткізуге арналған; № 3 аудитория криминалистикалық техникаға арналған; №4 аудитория криминалистикалық тактика және әдістеме бойынша сабақтар өткізуге арналған;

4) "Парасаттылық мектебі" кабинеті негізгі мақсат ретінде жаңа формациядағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы қозғалыстың жас өкілдерін, жастар ортасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлық моделін, университетте парасаттылық пен академиялық адалдықты қалыптастыруды мақсатты түрде дайындауды көздейді.

5)"Құқықтанудың өзекті мәселелері" ғылыми-зерттеу орталығы. Орталық ҒЗЖ перспективалық жоспары негізінде ЖОО бөлімшесін дамытудың ғылыми-зерттеу бағыты бойынша ұйымдастыру және үйлестіру қызметін жүзеге асырады.

Университетте университет кітапханасы жұмыс істейді, ол оқытушылар мен білім алушыларды қажетті ақпараттық ресурстармен, ЖООКБББ бойынша білім алушылардың негізгі және қосымша оқу, оқу-әдістемелік әдебиеттерімен қамтамасыз етеді. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыру білім алушылардың кітапхана қорларына, компьютерлік технологияларға, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге, электрондық кітапханаларда орналастырылатын халықаралық көздерді қоса алғанда, оқу, ғылыми, ақпараттық дерекқорларға еркін қол жеткізуімен қамтамасыз етіледі. Университет кітапханасында ЖООКБББ бойынша 35 516 оқулық, электронды түрде оқу-әдістемелік құралдар орналастырылған. Сондай-ақ, "ELSEVIER", "SPRINGER LINK", "THOMSON REUTERS (Web of Science)", "SCOPUS" кітапханаларының келесі электрондық ресурстарына қол жеткізуге болады.

Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау

Сыртқы факторлар:

- ұлттық валютаның тұрақты бағамы емес;
- республикадағы тұрақты эпидемиологиялық жағдай емес;

Ішкі факторлар:

- бағдарламалық қамтамасыз ету үшін бөлінетін қаржыландыру ұлғайту;
- кітапхана қорын толықтыру үшін қаржыландыруды ұлғайту.

3. ЖООКБББ дамыту жоспарының бағыттары, мақсаты, міндеттері, күтілетін нәтижелері, нысаналы индикаторлары, іске асыру жөніндегі іс-шаралар

ББ дамыту жоспарының стратегиялық бағыттары:

Стратегиялық бағыт 1. Білім беру процесін кәсіби даярлықтың үздіксіздігіне бағдарлау

Стратегиялық бағыт 2. ЖОО-ның ғылыми-зерттеу және инновациялық дамуы: Қазақстанның қазіргі әлеуметтік-экономикалық дамуы жағдайындағы жаңғырту стратегиялары мен тетіктері

Стратегиялық бағыт 3. Білім алушының жан-жақты дамуы шеңберінде тәрбие қызметін ұйымдастыру тетіктерін жаңғырту

Стратегиялық бағыт 4. Университеттің халықаралық қызметінің тартымдылық деңгейін арттыру және жаңғырту.

Стратегиялық бағыт 1. Білім беру процесін кәсіби даярлықтың үздіксіздігіне бағдарлау

ЖООКБББ мақсаты: өңірдің индустриялық - инновациялық дамуына бағдарланған, сондай – ақ мемлекет пен қоғамның прогрессивті ғылыми, әлеуметтік-құқықтық, адамгершілік және мәдени дамуына бағытталған жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар бәсекеге қабілетті заң кадрларын даярлау сапасын қамтамасыз ету.

1-міндет. Болон процесінің негізгі параметрлеріне сәйкес ОП жұмыс істеуі. Бұл міндетті іске асыруға шетелдік әріптес жоғары оқу орындарының ұқсас бағдарламаларына сәйкес білім беру бағдарламаларының мазмұнын үйлестіру арқылы қол жеткізілетін болады; білім беру бағдарламаларын еуропалық және Ұлттық біліктілік шеңберлерінің талаптарына сәйкес келтіру; IAAR, ASQUIN, ASIIN, AQA шетелдік агенттіктерінде ұлттық және халықаралық аккредиттеу арқылы білім беру бағдарламаларының сапасын қамтамасыз ету; әлеуметтік әріптестер мен жұмыс берушілерді өтеусіз негізде білім беру бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға тарту; білім алушылардың, ПОҚ және қызметкерлердің академиялық ұтқырлығын дамыту; шетелдік білім алушыларды білім беру бағдарламаларына, оның ішінде ағылшын тілінде іске асырылатын бағдарламаларға тарту; ERASMUS Mundus, DAAD және т. б. халықаралық бағдарламаларға қатысушыларды ұлғайту; ҒЗИ жанындағы Ғылыми зерттеулерге білім алушыларды тарту; ҒЗИ іргелі және

қолданбалы жобаларының тақырыбына сәйкес магистрлік және докторлық диссертациялардың тақырыптарын бекіту арқылы білім мен ғылымды интеграциялау және т. б.

2-міндет. Экономика салалары үшін жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрлар даярлау.

Қойылған міндеттерді шешу компаниялардың нысаналы тапсырыстарын тартумен қамтамасыз етілетін болады; жұмыс берушілерді тарта отырып, әзірленген, сараптамадан өткен білім беру бағдарламаларын іске асыру, түлектердің біліктілігін бағалауға кәсіби қауымдастықтарды тарту; мемлекеттік және жеке кәсіпорындар есебінен білім беру қызметін қаржыландыру көздерін кеңейту, кейіннен жұмысқа орналаса отырып, өндірістік практикадан өту үшін шарттар жасасу; практика мамандарына консультация беру аккредиттелген түлектер қатарынан кадр резервін қалыптастыру жөніндегі бітіру біліктілік жұмыстарымен және т. б.

3-міндет. Білім беру қызметтерінің сапасын қамтамасыз ету. Тапсырманы орындау сыртқы бағалау нәтижелері бойынша айқындалатын болады: - факультеттердің республикалық рейтингіндегі орны, - ұлттық және халықаралық аккредиттеуден өтуі, - жұмыс берушілердің кадрларды даярлау сапасына қанағаттануы; және ішкі бағалау: - білім алушылардың оқу сапасы мен жағдайларына және ПОҚ - ның еңбек жағдайларына қанағаттану мониторингі, - ПОҚ аттестаттау, - сабақтарды өткізу сапасының мониторингі, - оқу -білім беру процесінің әдістемелік қамтамасыз етілуі,

Тапсырма 4. Білім алушылардың азаматтық ұстанымын қалыптастыру үшін жағдайлар жасау. Мәселені шешуге әлеуметтік маңызы бар республикалық және университеттік бірлестіктердің қызметіне жәрдемдесу, білім алушыларды азаматтық және патриоттық қалыптасу, мәдени-спорттық бірлестіктердің қызметіне жағдай жасау және т. б. мақсатында жастардың қоғамдық-саяси ұйымдарына тарту есебінен қол жеткізілетін болады.

Тапсырма 5. ҒЗЖ өсуін ұйымдастырушылық-техникалық қамтамасыз ету. Бұл міндетті іске асыру қолданбалы және іргелі зерттеулерді, оның ішінде ҚР БҒМ гранттық қаржыландыру шеңберінде ұлғайту арқылы жүргізілетін болады; жарияланымдарды, оның ішінде импакт-факторы бар журналдарда жарияланымдарды ұлғайту мақсатында ПОҚ-ның өнімді ғылыми қызметі үшін жағдайларды қамтамасыз ету, ҒЗО-да жобаларды іске асыру процесіне магистранттар мен докторанттарды белсенді тарту.

Тапсырма 6. Жетекші шетелдік ғылыми-зерттеу орталықтарымен ынтымақтастықты кеңейту. Мәселені шешуге бірқатар іс-шаралар арқылы қол жеткізіледі. Біріншіден, бұл ғылыми-білім беру консорциумдары шеңберінде жобаларды іске асыру және жетекші шетелдік ҒЗИ-ларды ынтымақтастыққа тарту. Екіншіден, ғылым саласында халықаралық шарттар жасасу. Үшіншіден, университеттің ғылыми-зерттеу құрылымдарына жобаларды іске асыруға және технологияларды табысты трансферттеуге жәрдемдесу үшін ғылыми және зерттеу қызметін басқаруда инновациялық жорықтар қолданылатын болады.

Тапсырма 7. Бизнес-құрылымдармен және басқа ұйымдармен ғылыми және өндірістік байланыстар орнату. Қойылған міндеттерді орындау бірлесіп іске асырылатын жобаларды өтеусіз негізде немесе демеушілік қаржыландыру есебінен ұлғайту мақсатында арнайы құрылым құру арқылы іске асырылатын болады. Сонымен қатар, факультет бөлімшелерінің Абу стратегиясына сәйкес мемлекеттік және жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын түрлі гранттар, ғылыми және басқа да шаруашылық келісімшарттық жобалар конкурстарына қатысуы қамтамасыз етіледі.

Тапсырма 8. Зерттеу құрылымдарында құрылған ғылыми әзірлемелерді коммерцияландыру. Бұл міндет ұлттық компаниялар мен жеке фирмаларды ғылыми жобалар мен бағдарламаларды іске асыруға тарту арқылы орындалатын болады.

Тапсырма 9. Кәсіби кадрларды іріктеу мен аттестаттаудың тиімді тетіктерін енгізу.

Осы міндетті шешу үшін жұмысқа қабылдау кезінде ғылыми және академиялық дәрежелері бар кадрларға және жас ғалымдарға, оның ішінде АБУ-да даярланған кадрларға

басымдық берілетін болады; жеке жетістіктерінің нәтижелері бойынша кадрларды тұрақты аттестаттау енгізіледі. Университеттің ең талантты түлектерін оқытушылық және ғылыми қызметке тартуға ерекше назар аударылатын болады.

Тапсырма 10. ПОҚ біліктілігін арттыру. Осы міндетті орындау ПОҚ біліктілігін арттыруды және қайта даярлауды ұйымдастыру сияқты іс – шараларды іске асыруды талап етеді; АБУ біліктілігін арттыру стратегиясы мен жоспарына сәйкес қызметкерлерді тағылымдамаға жіберу және т.б. мақсатында әлемнің жетекші 400 жоғары оқу орнынан серіктес ЖОО базасын қалыптастыру.

11-міндет. Шетелдік мамандарды тарту. Бұл міндетті іске асыру білім беру және зерттеу қызметіне қатысатын әлемнің жетекші университеттерінен (топ-400) шетелдік мамандар қатарынан шетелдік мамандар санын ұлғайту; шетелдік мамандармен ұзақ мерзімді келісімшарттардың басымдығы, сондай-ақ халықаралық салада әртүрлі деңгейлерде белсенді PR-саясатты қалыптастыру және жүзеге асыру сияқты бірқатар іс-шараларды іске асыру арқылы жүргізілетін болады халықаралық ғылыми-тәжірибелік іс-шараларды ұйымдастыру; неғұрлым білікті шетелдік ПОҚ тарту мақсатында алдыңғы қатарлы шетелдік жоғары оқу орындарымен ынтымақтастықты кеңейту; шетелдік студенттерді оқыту, бірлескен ғылыми-зерттеу қызметі саласындағы факультеттің жетістіктері мен мүмкіндіктерін насихаттау.

12-міндет. Заманауи оқу-зертханалық базаны және әлеуметтік инфрақұрылымды құру. Осы міндетті орындау жаңа әлеуметтік объектілерді енгізуге қаражат бөлуді, оқу аудиторияларын Интернет желісіне қосылған заманауи компьютерлік техникамен жабдықтауды, белгілі бір жылға арналған сатып алу жоспарына сәйкес заманауи техникалық құралдармен жабдықтауды және т.б. көздейді.

Тапсырма 13. Компьютерлік парк пен телекоммуникациялық жабдықты құру. Қойылған міндетті іске асыру АБУ стратегиясына сәйкес қаражаттың мақсатты пайдаланылуын мониторингтеу арқылы болжанады.

Күтілетін нәтиже:

- мемлекеттің, бизнес-құрылымдардың Қазақстанның құқықтық саласында да, халықаралық құқықтық жүйелерде де біздің азаматтарымыз бен мемлекетіміздің мүдделерін қорғай алатын сауатты және нарықтық жағдайларға бейімделген заңгерлердің қажеттіліктерін қанағаттандыру;
- жоғары заң білімі бар заңгерлерді, магистрлерді, PhD докторларды сапалы даярлау арқылы заң шығару қажеттіліктерін қанағаттандыру, олар барлық заң жобасының тұжырымдамасын көре алатын және заң шығару техникасының белгілі бір дағдыларына ие болады;
- корпоративтік құқық және зияткерлік меншік құқығын қорғау саласындағы заңгерлердегі бизнес-құрылымдарды, инновациялық жобаларға қатысушыларды қанағаттандыру;
- терең теориялық білімі бар, магистранттар мен докторанттарды тарта отырып заң практикасымен айналысатын және халықаралық гранттық зерттеулер мен инновациялық жобаларға қатысатын сауатты және бәсекеге қабілетті профессор - оқытушылар құрамының болуы;
- толыққанды және заманауи талаптарға жауап беретін материалдық - техникалық база: органның жаңа үлгілерімен жабдықталған тәжірибелік сабақтарға арналған дәріс залдары мен аудиториялар, практикалық сабақтар мен криминалистикалық сараптамалар өткізуге арналған криминалистикалық кабинеттер, ғылыми зерттеулер жүргізуге арналған зертханалар; - оқу процесі мен құқық қолдану практикасының мүдделеріне жауап беретін заң клиникасы (оның ішінде Интернет жүйесінде халықтың аз қамтылған топтарына заңгерлік қызметтер көрсету мүмкіндігі бар).

ББ Даму Стратегиясында белгіленген міндеттерді орындау және стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу қоғам мен мемлекеттің құзыретті заңгерлердегі мүдделерін қамтамасыз етеді, сондай-ақ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі заң білімі жүйесінде

жұмыс істейтін практик заңгер және ПОҚ мамандығының беделін арттырады.

- Мемлекеттік тапсырыс бойынша оқыған және мамандығы бойынша жұмысқа орналастырылған түлектердің үлесі түлектердің жалпы санынан-50%.

- Студенттердің ұсынылатын білім беру қызметтерінің сапасына және оқу шарттарына қанағаттану дәрежесі-100 %.

-Әлеуметтік маңызы бар республикалық және университеттік жобаларды іске асыруға қатысатын студенттердің үлесі, оның ішінде ресурстық орталықтардың қолдауымен-15 %.

Халықаралық ғылымометриялық мәліметтер базасына кіретін импакт - факторы бар журналдардағы ғылыми жарияланымдар саны -15.

Ғылым мен білім беруді дамытудағы еңбегі үшін мемлекеттік гранттар мен стипендиялар саны -3.

Университеттің ҒЗИ-да жобаларды іске асыру процесіне тартылған магистранттар мен докторанттардың үлесі-60 %.

Іргелі және қолданбалы бағдарламаларды орындауға қатысатын ПОҚ үлесі, олардың жалпы санынан 30 %.

Түлектің құзыреттілік моделі.

Бағдарламаны меңгерген түлек келесі құзыреттерге ие болуы керек:

Жалпы құзыреттер:

- құқықтың әртүрлі салаларында сараптамалар жүргізу қабілетінің жоғары деңгейіне ие болуы, құқықтық нормаларды талдауы мен түсіндіруі және құқықтық мәселелерді шешу қабілеті;

- құқықтық мәселелерге терең талдау жүргізе білуі, негізгі дәлелдер мен шешімдерді анықтай білуі, сондай-ақ олардың салдарын бағалай білуі тиіс;

- сенімді қарым-қатынас дағдыларын және аудитория алдында заңды дәлелдер келтіре білу қабілетін дамыту;

- зерттеу жүргізу, сондай-ақ заңды меморандумдар, сот өтініштері мен келісімшарттарды қоса алғанда, сапалы заң құжаттарын жасау мүмкіндігі;

- болашақ мамандығының әлеуметтік маңыздылығына қатысты өзінде түсінік қалыптастырады;

- кәсіби этикалық өзін-өзі танудың жеткілікті деңгейі;

- әлеуметтік және мәдени айырмашылықтарды толеранттылықпен қабылдай отырып, командада жұмыс істеу қабілеті;

- қоғамда тиімді және жанжалсыз тұлғааралық өзара іс-қимыл құру қабілеті;

- өзінің болашақ кәсібінің әлеуметтік маңыздылығын, сыбайлас жемқорлық мінез-құлқына төзбеушіліктің көрінісін, құқық пен заңға құрметпен қарауды білуі, құқықтық сананың жеткілікті деңгейіне ие болуы;

- әлеуметтік және кәсіптік міндеттерді шешуде әлеуметтік, гуманитарлық және экономикалық ғылымдардың негізгі ережелері мен әдістерін қолдану дағдылары;

- заманауи білім беру және ақпараттық технологияларды пайдалана отырып жаңа білім алу;

- өзінің зияткерлік және жалпы мәдени деңгейін жетілдіру және дамыту қабілеті.

Кәсіби құзыреттер:

- құқықтық қызметтің нақты салаларында нормативтік құқықтық актілерді білікті қолдану, кәсіби қызметте материалдық және іс жүргізу құқығының нормаларын іске асыру қабілеті;

- заңдылық пен құқықтық тәртіпті, жеке адамның, қоғамның, мемлекеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі лауазымдық міндеттерді орындау қабілеті;

- өзінің кәсіби қызметін іске асыруға сәйкес келетін гуманитарлық, әлеуметтік-экономикалық және ақпараттық пәндер саласында қажетті білім тереңдігіне ие;

- игерілген білімді қисынды түрде баяндайды, алған білімін практикада қолдану қабілетін көрсетеді, сыни талдау, заң техникасы, нормативтік құқықтық актілерді түсіндіру

және қолдану әдістерін түсінеді және қолданады;

- қажетті құқықтық ақпаратты алудың оңтайлы жолдарын табады және оны заманауи технологияларды пайдалана отырып өңдей алады;

- құқықтық сипаттағы құжаттарды әзірлейді, нормативтік құқықтық актілер мен басқа да құжаттарға құқықтық сараптама жүргізеді;

- білікті заңдық қорытындылар мен кеңестер береді;

- заңнамаға дәл сәйкес құқықтық шешімдер қабылдайды және өзге де заңды әрекеттер жасайды;

- бұзылған құқықтарды қалпына келтіруге қажетті шаралар қолданады.

Нысаналы индикаторлар	бірлігі өлшемдер	жоспарлы кезеңдегі					
		2024	2025	2026	2027	2028	2029
1	2	3	4	5	6	7	8
ҚР индустриялық-инновациялық даму қажеттіліктерін, ішкі және сыртқы еңбек нарығының сұраныстарын қанағаттандыратын жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау	Ед Магистратура Докторантура	1004	1206	1306	1408	1508	1608
Факультеттің зерттеу құрылымдарын дамытуды ғылыми-техникалық қамтамасыз ету	ед	3	5	5	5	6	6
Білім беру және ғылыми қызмет үшін дамыған инфрақұрылым және материалдық-техникалық база	ед	1	1	1	1	2	2
Кәсіби деңгейін арттыру және ғылыми - педагогикалық кадрларды даярлау	ед	5	5	5	5	5	5
ӨЗЕКТЕНДІРІЛГЕНДЕРДІҢ үлесі және жаңа ЖООКБББ енгізу	%	30	35	40	40	45	50
Привлечение зарубежных специалистов	ед	3	4	6	7	8	9
Коммерциализация научных разработок, созданных в исследовательских структурах	ед	2	3	4	5	6	6
Білім, ғылым және практиканың интеграциясы	ед	3	3	4	4	5	5
Білім алушылардың азаматтық ұстанымын	%	60	70	80	85	90	100

қалыптастыру және сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік							
Нысаналы индикаторларға қол жеткізуге арналған іс-шаралар	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Шетелдік серіктес жоғары оқу орындарының ұқсас бағдарламаларына сәйкес білім беру бағдарламаларының мазмұнын үйлестіру;	X	X	X	X	X	X	
Компаниялардың мақсатты тапсырыстарын тарту;	X	X	X	X	X	X	
Білім беру қызметтерінің сапасын қамтамасыз ету	X	X	X	X	X	X	
Білім алушылардың азаматтық ұстанымын қалыптастыру үшін жағдайлар жасау	X	X	X	X	X	X	
ҒЗЖ өсуін ұйымдастырушылық-техникалық қамтамасыз ету	X	X	X	X	X	X	
Жетекші шетелдік ғылыми-зерттеу орталықтарымен ынтымақтастықты кеңейту	X	X	X	X	X	X	
Бизнес-құрылымдармен және басқа ұйымдармен ғылыми және өндірістік байланыстар орнату	X	X	X	X	X	X	
Зерттеу құрылымдарында құрылған ғылыми әзірлемелерді коммерцияландыру	X	X	X	X	X	X	
Кәсіби кадрларды іріктеу мен аттестаттаудың тиімді тетіктерін енгізу	X	X	X	X	X	X	
ПОҚ біліктілігін арттыру	X	X	X	X	X	X	
Шетелдік мамандарды тарту Заманауи оқу-зертханалық базаны және әлеуметтік инфрақұрылымды құру	X	X	X	X	X	X	
Компьютерлік парк пен телекоммуникациялық жабдықты құру.	X	X	X	X	X	X	
Оқыту мен ғылыми зерттеулерді ақпараттандыру, Интернет-ресурстарды дамыту	X	X	X	X	X	X	

4. ББ дамыту жоспарын іске асыру тетіктері

ЖООКБББ дамыту жоспарын әзірлеу тұжырымдалған нақты міндеттерді шешу арқылы қойылған мақсатқа қол жеткізуге бағдарланған іс-шараларды іске асыруға кешенді тәсілді қамтамасыз етеді, жоспарлы іс-шараларды толық көлемде орындауға ықпал етеді. ЖООКБББ -ны дамыту жоспары кафедраларда әзірленеді және талқыланады, содан кейін сапа жөніндегі академиялық кеңестің комиссиясын талқылауға жіберіледі, кеңестің құрамы: төраға- Нурекешов Т.К., ПОҚ: Қорғанбаева Е.А. деканның оқу-ісі орынбасары; Кузбаев Д. Ж. – МҚП кафедрасының меңгерушісі міндетін атқарушы; Ибрагимова Ф.Г -АҚП кафедрасының меңгерушісі; Сәбитов С.М. – ҚҚП кафедрасының меңгерушісі; Райымбекова Ж.Е. – АҚП кафедрасының аға оқытушысы; Сайдуллаев Е. А. – МҚП кафедрасының аға оқытушысы.

Әлеуметтік серіктестер: Қалиасқаров М.Т. – Абай облысы прокуратурасының жедел-іздістіру, қарсы барлау қызметінің және жасырын тергеу әрекеттерінің заңдылығын қадағалау басқармасының бастығы; Әділбаев С. М. – Абай облысы полиция департаментінің тергеу басқармасының бастығы.

Білім алушылар: Камбаров А.К. – 3 курс докторанты; Захаревич Т. – 2 курс магистранты; Қыдырмулла Д. Е. – 3 курс студенті.

Мониторинг, бағалау, бақылау

Даму жоспарын іске асыру мониторингі бағыттар бойынша даму көрсеткіштерінің орындалуы туралы ақпаратты талдау және жинақтау арқылы жүзеге асырылады. Мониторинг жүргізу қорытындысы бойынша тиісті ОППО басшылығы даму жоспарын іске асыру Қорытынды еркін нысанда жасалады факультет деканына жіберіледі және жалпы университеттің даму стратегиясын бағалау үшін стратегиялық көрсеткіштер мен нәтижелер шеңберінде факультеттің жылдық есебін жасауға негіз болып табылады. Қорытынды жасау кезінде келесі мәліметтерді көрсету ұсынылады:

1) ЖООКБББ дамыту жоспарының орындалуы жөніндегі есепте ұсынылған ақпаратты талдау және қорыту;

2) қызметтің жоспарланған көрсеткіштеріне қол жеткізу дәрежесі туралы (нақты нәтижелердің жоспарланғаннан ауытқуы болған кезде түпкілікті нәтижелерге әсер еткен себептер мен факторларды ашу керек) және қызметтің негізгі көрсеткіштеріне қол жеткізу үшін жүргізілген/жоспарланған іс-шаралар туралы;

3) жекелеген мақсаттарды, міндеттерді, іс-шараларды қайта қараған, ресурстарды қайта бөлген және проблемаларды шешудің жаңа тәсілдерін әзірлеген жағдайда олар бойынша ақпарат;

4) ЖООКБББ жоспарын іске асырудың тиімділігін арттыру бойынша және компанияның даму стратегиясын түзету бойынша ұсыныстар;

5) Сыртқы стейкхолдерлер бойынша ЖООКБББ мақсаттары мен міндеттерін іске асыруға ықпал ету дәрежесі.

ЖООКБББ дамыту жоспарын қалыптастыру, мониторингілеу және іске асыру процестері ашықтық пен ашықтық қағидаттарына негізделуге тиіс. ЖООКБББ дамыту жоспары университеттің ресми сайтында орналастырылуы тиіс. Кез келген мүдделі тұлғалар даму жоспарымен, оның аралық нәтижелерімен ЖООКБББ басшылығына жүгіну арқылы танысуға құқылы. ЖООКБББ дамыту жоспары және оны іске асыру барысы кафедралардың отырыстарында, факультеттің алқалы органдарының отырыстарында, жұмыс берушілермен кездесулерде, ашық семинарларда, білім алушылардың активтерімен кездесулерде және басқа да іс-шараларда талқыланады. Жыл сайын декан факультет шеңберінде тиісті білім беру бағдарламаларын дамытудың басым көрсеткіштері бойынша университеттің Ғылыми кеңесіне есеп береді.

5. Тәуекелдерді басқару

Атауы уақтылы шаралар қабылданбаған жағдайда ықтимал салдарлар әрекет ету механизмдері басқару шаралары

Тәуекелдің атауы	Уақтылы шаралар қабылданбаған жағдайда ықтимал салдарлар әрекет ету	Басқару тетіктері мен шаралары
-------------------------	--	---------------------------------------

Елдік және саяси тәуекелдерді арттыру	Елдің, өңірдің, ЖОО-ның халықаралық тартымдылығын төмендету. Университеттің халықаралық имиджін төмендету. Шетелдік серіктес жоғары оқу орындарының санын азайту. Шақырылатын шетелдік мамандар санын азайту. Шетелдік студенттер санының төмендеуі	ЖОО сайтында ЖОО, оның лицензиясы, аккредиттеу туралы ақпаратты орналастыру. Сондай-ақ шетелдік мамандарды тарту ережелері, Шетелдік студенттердің ЖОО-да болу және оқыту қағидалары, Университеттің материалдық-техникалық базасы және шетелдік студенттердің әлеуметтік бейімделу мүмкіндіктері туралы ақпарат.
Саладағы жалақы деңгейі мен орташа деңгей арасындағы сәйкессіздіктен туындаған Білім және ғылым жүйесінен кадрлардың кетуі Елдегі жалақы	Кәсіптік мүмкіндіктердің күрт төмендеуі және білім мен ғылымның "дәрменсіздігі" қаупі	Еңбекақы деңгейін арттыру
Материалдық-техникалық үнемі қымбаттауға әкелетін инфляциялық процестер,	Қойылған міндеттерді қамтамасыз ету үшін қаржы ресурстарының тапшылығы	Басым міндеттерді бөліп көрсету және оларды бірінші кезекте шешу
ҚР-дағы стратегиялық жоспарлар мен бағдарламалық құжаттардың түбегейлі өзгеруі, жоғары оқу орындарының білім беру және ғылыми қызметін реттейтін нормативтік құжаттамадағы өзгерістер	Оқу-тәрбие процесін дезорганизациялау	Ішкі нормативтік құжаттарды уақтылы жаңарту және оларды енгізу оқу процесі
Білікті кадрларға Тапсырыс беруші ретінде әрекет ететін халықтың, өнеркәсіптік кәсіпорындардың, шағын және орта бизнес субъектілерінің табыстарының тұрақсыздығы	Ақшалай қаражатты қайта бөлу, ғылыми жобаларды іске асыруды қолдауға қаржылық мүмкіндіктердің болмауы	Білім беру қызметтеріне тапсырыс берушілермен неғұрлым белсенді жұмыс, кадр тұтынушыларының мүдделерін ескере отырып, мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын өзгерту
Облыс кәсіпорындарынан ғылыми-зерттеу жұмыстарына тапсырыстардың жеткіліксіз көлемі	Университетте ғылыми-зерттеу жұмыстарын коммерцияландыру деңгейін төмендету	Ғылыми-зерттеу әзірлемелеріне әлеуетті тапсырыс берушілерді іздеуді кеңейту, университет ұсынатын ғылыми әзірлемелер бағыттарының спектрін кеңейту

<p>Университетте оқу үшін шетел азаматтарының келуі бойынша кедергілердің болуы</p>	<p>Индикаторлардың көрсеткіштеріне қол жеткізілмейді. Білім беру қызметтерінің экспортын төмендету</p>	<p>Шетел азаматтарын университетте оқыту мәселелерін реттейтін өзара келісімдер арқылы мәселелерді шешу</p>
---	--	---

6. Стратегиялық жоспар бағыттарын қаржылық қамтамасыз ету

ABU-ның 2024-2029 жылдарға арналған даму стратегиясын іске асыруды қаржылық қамтамасыз ету университет қаражатынан, сондай-ақ мемлекеттік және басқа да қаржыландыру көздерінен қаражат тарту жолымен жүзеге асырылатын болады.

Күрделі және ағымдағы шығындар болжанады.